

Kertész Endréné Halotti Anyakönyvi Kivonata

Ez anyám halotti anyakönyvi kivonata. 1971. december 28-án halt meg, Pesten a Zsidó Kórházban. Scheiber Sándor temette, arra tekintettel, hogy ő egy nagyasszony, mert a Scheiber Sándor kiadványai a háború után is a Kertész nyomdában készültek. A Hevra Kadisánál eligazítottak, hogy valahol a Lipótvárosban kell venni ezeket a halotti ruhákat, és én vittem ki a halottasházba. És amikor átadtam annak az öltöztető asszonynak, azt mondta, hogy biztos nagyasszony volt a megboldogult, ha a professzor úr temeti. Ott aztán valahogy betévedtem abba a terembe, ahol a hullák voltak. Fölhajtottam egy ilyen lepedőt, és alatta az anyám lába volt. Ami valami elmondhatatlanul fiatal maradt. Gyakorlatilag ő sehol se járt. A deportáláson kívül alig hagyta el a falu határát. És mégis elfogyott az élete ebben a folytonos várakozásban? Karcagon anyámnak volt albérlője a háború után. Már itt, Pesten nevelkedtünk a bátyámmal, cionista otthonokba, zsidó gimnáziumba jártunk, amikor ott lakott egy egészséges, pesti, szép fiatal nő. Anyám mint manikűrös keresett pénzt, abból élt. Saját jogán nem volt nyugdíja soha. Rengeteg megalázó helyzetbe került, amikor elment ilyen nagyságákhöz. X-szer előfordult, hogy elment, és azt mondták, hogy jöjjön később, Lenke! Ugyanakkor mindenkinek a barátnője volt egyszermind. Volt grófnő, volt szülész-nőgyógyász főorvos felesége, aki 1956 [lásd: 1956-os forradalom] után, mikor hazamentem, azt mondta, hogy ha kell, még a szoknyája alá is elbújtat, mert akkor kiabálták, hogy 'egy komcsi mellé egy zsidót akasztunk!'. De a manikűrözés nem volt tervezhető jövedelem anyám számára. Ebből a szempontból egyfajta életművész volt.